

Creșterea cererii de energie risca sa încetineasca tranziția la o economie cu emisii reduse. Ce e de facut?

Energia regenerabila va deveni cea mai mare sursa de electricitate în anul 2025, arata un raport realizat de PwC în colaborare cu Forumul Economic Mondial, dar concomitent va avea loc o creștere a cererii de energie din partea economiilor în curs de dezvoltare, a eforturilor de adaptare la schimbarile climatice, a electrificarii sistemelor de transport, inteligenței artificiale și centrelor de date. În lipsa unei mai bune gestionari a cererii și a creșterii eficienței energetice, acești factori ar putea submina progresele înregistrate de creșterea utilizării energiei regenerabile, determinând o continuare a dependenței de combustibilii fosili.

Înca de anul trecut s-a observat ca, în pofida creșterii capacitaților de producere a energiei regenerabile cu 14%, dependența de combustibili fosili persista pentru ca s-a majorat cererea, iar progresul catre o economie cu emisii reduse încetinește. Consumul de combustibili fosili a crescut cu 1,5% în 2023, la fel și ponderea acestora în mixul energetic, deoarece creșterea cererii de energie a depășit ritmul de dezvoltare a capacitaților din surse regenerabile. În plus, provocarile economice precum inflația, tensiunile geopolitice și creșterea ratelor dobânzilor complica și mai mult tranziția de la combustibilii fosili. Indicele Net Zero Economy Index 2024 arata ca anul trecut a fost consemnata cea mai lenta scadere a nivelului de emisii de dioxid de carbon din ultimii zece ani, astfel ca rata anuală necesara de decarbonizare a crescut la 20,4% pentru a limita încălzirea globala la 1,5°C, conform acordului de la Paris.

Pe termen lung, situația devine mai complicata, statisticile aratănd ca până în 2050, anul ținta pentru atingerea neutralității climatice, populația globului va crește cu doua miliarde, iar PIB-ul mondial se va dubla. În aceste condiții, piețele emergente și economiile în curs de dezvoltare vor avea nevoie de energie la costuri reduse pentru a permite creșterea și a îndeplini obiectivele de dezvoltare, concomitent cu decarbonizarea.

Directorii generali depun eforturi pentru a îmbunatați eficiența energetica

Eficiența energetica se afla pe agenda directorilor generali din România, pentru ca se traduce prin beneficii financiare imediate, 81% dintre aceștia aratănd ca organizațiile lor desfașoara sau deja au încheiat acțiuni pentru îmbunatașirea eficienței energetice (inclusiv reducerea consumului propriu de energie), potrivit sondajului PwC CEO Survey 2024 pentru România.

Mai mult, aproape jumatate (47%) dintre directorii generali declara ca, în ultimele 12 luni, organizațiile pe care le

conduc au acceptat niveluri de profitabilitate mai mici pentru investițiile în domeniul protecției mediului. Procentul este mai mare decât cel înregistrat la nivel global și regional.

Directorii generali din România considera ca principalii factori care limiteaza capacitatea organizațiilor de a elimina emisiile de carbon în cadrul modelelor de afaceri sunt complexitatea reglementarilor (de exemplu, schimbări de politici, cerințe locale incoerente), randamentele mai mici pentru investițiile legate de protejarea mediului, precum și lipsa tehnologiilor care protejeaza mediul, specifice sectorului de activitate.

Reducerea consumului energetic ar putea fi o soluție

Reducerea intensității energetice - consumul intern brut de energie raportat la PIB - ar putea fi o soluție, permițând redirecționarea energiei irosite sau suprautilizate anterior către activități mai productive. Acest lucru ar stimula creșterea economică și ar ajuta companiile să economisească bani și să mențină avantajul competitiv, reducând în același timp emisiile, arată analiza realizată de PwC împreună cu Forumul Economic Mondial. De asemenea, tehnologia actuală poate permite statelor să își reducă nevoile energetice cu aproximativ o treime (31%), fără a reduce producția economică. Acest lucru ar putea duce la economii anuale de până la 2.000 de miliarde de dolari (la prețurile actuale ale energiei) dacă măsurile ar fi luate la scară largă până la sfârșitul acestui deceniu.

De exemplu, transportul reprezintă 26% din cererea globală de energie și 21% din emisiile de gaze cu efect de seră. În total, 94% din creșterea proiectată a consumului de energie din transport are loc în economiile în curs de dezvoltare. Au fost identificate soluții care, dacă ar fi aplicate pe scară largă, ar reduce intensitatea energetică a transportului cu 21%, ducând la o reducere cu 5% a cererii globale de energie, precum electrificarea și utilizarea aplicațiilor AI.

În timp ce schimbarea combustibilului va fi posibilă doar acolo unde există infrastructura de sprijin (de exemplu, capacitatea rețelei pentru vehiculele electrice), aplicațiile AI pot fi utilizate pe scară mai largă. O aplicație AI deja utilizată și cu rezultate foarte bune este cea pentru optimizarea utilizării capacității pentru marfa în transportul rutier, reducând spațiul gol din camioane prin combinarea încărcăturilor și a proprietarilor. Acest lucru reduce numărul total de camioane necesare și, prin urmare, intensitatea energetică a transportului. Acest tip de soluție este disponibil acum, în timp ce noi aplicații de inteligență artificială sunt dezvoltate pe termen mai lung pentru a determina schimbări mai transformative.